

citaten uit NRC 7 januari 2012 - katern Wetenschap

B I O L O G I E Door het fokken op uiterlijke kenmerken hebben heel veel rashonden erfelijke gebreken – van epilepsie tot angststoornissen.
door Lucas Brouwers

Titel: Mooie kop, jammer dat de hersens er niet in passen

Voor sommige rassen is het misschien al te laat. De BBC - documentaire Pedigree Dogs Exposed (2008) bracht het lot van de Cavalier King Charles spaniels ('Pim Fortuynhondjes') onder de aandacht. De schoothondjes betalen een grote prijs voor hun kleine kop en bolle ogen.

Op YouTube plaatsen Cavalierbezitters schrijnende filmpjes van hun lijdende huisdieren (zie <http://nrch.nl/54v>). Die kernen, krabben, en schuren over de grond. **Niet omdat ze jeuk hebben, maar uit pijn. Hun kop is zo klein gefokt dat hun hersenen niet meer in hun schedel passen.** Ze puilen uit het achterhoofds gat van de schedel (Chiari Malformatie). De doorstroming van het hersenvocht kan hierdoor geblokkeerd raken, in het ruggenmerg vormen zich holten (syringomyelie).

Toch wordt geprobeerd om met screening en selectief fokken de erfelijke ziekten van de Cavalier uit te bannen. De Raad van Beheer, de koepelorganisatie van Nederlandse rasverenigingen, voerde vorig jaar samen met de Cavalier Club een fokprotocol voor de Cavalier in. Het protocol is gebaseerd op een advies van Paul Mandigers. Elke fokcavalier moet, voordat ermee gefokt wordt, met een MRI-scan op Chiari-malformatie en syringomyelie worden gescand. Wijken de ouderdieren te veel af, dan krijgen hun puppies geen stamboom.

Zelf noemt Mandigers de maatregelen "een doekje voor het bloeden". In theorie zijn ze goed, Daar komt bovenop dat Cavalierfokkers in het buitenland zich niet houden aan het Nederlandse protocol, **maar ze zijn nog steeds te omzeilen. "Sommige fokkers laten de scan maken als de Cavalier pas één jaar oud is. Dat klinkt heel nobel, maar je weet pas zeker wat de syringomyelie-status is als de hond gescand wordt na zijn derde levensjaar."**

De dierenorganisatie Dier en Recht dreigde het afgelopen jaar met een rechtszaak tegen de Raad van Beheer, om een fokverbod op de Cavalier af te dwingen. Vanwege de invoering van de Cavaliertoets zag de organisatie daar uiteindelijk van af. "Ik geloof totaal niet in het protocol, maar een rechter zal door dit nieuwe initiatief voorzichtiger zijn en liever willen afwachten hoe de situatie zich ontwikkelt", zegt directeur Hans Baaij.

Toch is de rechtszaak nog niet van de baan. Baaij heeft hoop dat een nieuwe conceptwet over gezelschapsdieren die nog bij de Eerste en Tweede Kamer ter beoordeling ligt, een steun in de rug gaat zijn. Daarin staat dat 'de wijze waarop met gezelschapsdieren wordt gefokt het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of nakomelingen niet mag benadelen.

Als de overheid geen paal en perk stelt aan gevaarlijke fokpraktijken, moet de consument het doen, denkt **Mandigers. "Het is wachten totdat een stel hondeneigenaren zo boos wordt dat hun huisdieren zo jong doodgaan, dat ze zich bundelen en een fokker voor de rechter slepen."** Zolang dat niet gebeurt, draait de molen van hondenshow, inteelt en selectie door. Zieke dieren of niet.

"De meeste fokkers hebben hun hart ongetwijfeld op de goede plaats, maar letten ze wel op gezondheid en karakter? Ze hopen toch vooral dat er in hun nestje één of twee pups zitten waar ze de bloedlijn mee voort kunnen zetten, de rest zetten ze op de markt", zegt Mandigers. **"En de consument trapt er in."**

EINDE CITATEN

Wat betreft bovenstaande uitspraken van Dr. P. Mandigers:

Deze uitspraken rijmen geenszins met zijn aanwezigheid in een forumpanel tijdens de Cavalier fokkersbijeenkomst d.d. 20 november jl. betreffende het nieuwe fokreglement. Dr. Mandigers wist van tevoren dat het Plan van Aanpak - mede door hem samengesteld - door de Cavalier Club Nederland (= Cavalier fokkers) voor het leeuwendeel van de tafel geveegd zou worden. Als men als wetenschapper een dergelijk Plan opstelt, neem ik aan, dat men overtuigd is, dat dit **enigszins** zal bijdragen tot het verminderen van de gigantische gezondheidsproblemen van de Cavaliers Als overtuigd wetenschapper zou men dan toch de eer aan zichzelf moeten houden en de Cavalier Club Nederland te kennen geven, dat men als wetenschapper niet gediend is van een dergelijke lakse houding ten opzichte van het - voorzover dat mogelijk zou zijn - verbeteren van het ras, waar de Cavalier fokkers altijd de mond vol van hebben. Dr. Mandigers zou dan zeker niet zitting moeten gaan nemen in genoemd forumpanel.

Overigens ben ik - en velen met mij - ervan overtuigd, dat het ras Cavalier King Charles Spaniel niet meer te redden is en de Cavalier Club Nederland (= Cavalier fokkers) en de Raad van Beheer hier volledig debet aan zijn.

Marie-Louise Wennekes